

● ...la Festivalul mondial al teatrului de marionete

(Charleville-Mézières, Franța)

Plecăm într-o dimineață blindă de la sfârșitul lui septembrie. Autobuzul teatrului e întâmpinat cu semne de recunoaștere. „Dromaderul“ (duce pe capotă decorul *Minzului*) e o prezență familiară celor mici, nu numai în țară, ci și dincolo de hotare. O pană de motor ne dă peste cap toate planurile; pierdem o zi, pentru reparații, undeva, într-un orașel din Austria. Vineri, 28 septembrie, pe înserat, putem porni din nou; avem în față, de străbătut, încă o mică de kilometri. Ajungem la Charleville-Mézières în jurul prânzului, simbătă 29 septembrie — un adevărat tur de forță, necesar, fiindcă organizatorii Festivalului mondial al teatrului de marionete programaseră *Tyl...*, spectacol de gală, simbătă 29 septembrie. Se montează și se repetă doar pe parcursul citorva ore, după o noapte nedormită. Un efort laudabil, așa spune, ferindu-mă de cuvinte mai mari; ovațiile care aveau să încununeze, seara, reprezentarea prestigioasei trupe care este Teatrul „Tândărică“ răsplăteau nu numai un spectacol aflat într-o confruntare artistică ce reunea 70 de trupe din 32 de țări de pe toate continentele, ci și un spirit de echipă, o dăruire exemplară, de la șofer și mașiniști la directorul teatrului, regizoarea Margareta Niculescu. „Un succes debordant!“ scria Bernard Chopplet, în ziarul departamental „L'Ardennais“: „A fost o adevărată avalanșă în fața Teatrului Municipal, pentru seara de gală dată de *Tândărică* din București“.

Charleville-Mézières a fost, pentru o săptămână (28 septembrie — 4 octombrie), o adevărată capitală mondială a teatrului de marionete; s-ar părea că micul orașel de la granița cu Belgia are anume tradiții în acest domeniu, fiind pentru a doua oară gazdă ospitalieră a unui asemenea festival; de data aceasta, cinstea a 50-a aniversare a UNIMA. Trupe celebre și altele care-și caută, încă, un drum; precum și unii care, negăsind rentabilă această încercare, își vor căuta o meserie mai practică. Marionetiștii au împinzit strada; marioneta e mascota a tot ce se întâmplă în oraș. În catedrala veche de câteva secole, cu zidurile muncate adânc de pecingine — enoriașii nu sînt într-o epocă de prosperitate — o expoziție a companiei

„Bread and Puppet Theatre“ din New York: variațiuni pe o temă biblică.

În Festival, Teatrul „Tândărică“ a fost prezent cu două spectacole: *Tyl Ulenspiegel*, dramatizare de Theodor Mănescu după Charles De Coster, spectacol cu actori, marionete și măști, în regia Cătălinei Buzoianu, și *Anotimpurile minzului*, de Vladimir Simion, după un poem de M. Azov și V. Tihvinski, în regia Irinei Niculescu. Primul se adresează adulților, cel de-al doilea, în special copiilor. O alegere inspirată, cred, reprezentativă pentru programul teatrului.

Așa cum seriam și mai înainte, *Tyl Ulenspiegel* a fost spectacolul de gală al Festivalului. O sală arhăplină, un public simandicos, care a terminat prin a ovaționa minute în șir. Organizatorii și-au exprimat dorința ca spectacolul — în care apar, alături de trupa teatrului, Leopoldina Bălănuță, Rodica Negrea, Păpăl Panduru, Horațiu Mălețe — să fie reprogramat. La recepția oferită de primăria orașului, Prefectul Departamentului Ardeni afirma: „M-am aflat alături de entuziastul public care a aplaudat aseară, îndelung, excelentul spectacol al trupeii românești. Mi-am dat seama că nu este vorba doar de un meșteșug, ci de o artă plină de subtilități“.

Acceși primiro entuziaști avea să fie făcută și spectacolului *Anotimpurile minzului*, aplaudat îndelung nu numai de sutele de copii spectatori, ci și de membrii Comitetului Executiv al UNIMA, de conducătorii numeroaselor trupe prezente la Festival. O mare parte din spectacol a fost preluată de programul trei al Televiziunii franceze.

În afara Festivalului, *Anotimpurile minzului* a străbătut, în douăzeci și două de zile, zece dintre orașele Franței, dînd 30 de reprezentații, în fața a peste 12.000 de spectatori. Aubervilliers, Alençon, Chatillon, Villeparisis, Dijon, Nancy sînt cîteva orașe în care Teatrul „Tândărică“ și-a făcut, fără îndoaială, prieteni statornici. Comentariile presei locale au fost dintre cele mai elogioase. *LES DÉPÊCHES* (Dijon): „Evenimentul nu-i va fi privit decît pe cei mai tineri locuitori ai Dijonului, dar să fiți convingși că ei l-au simțit din plin: teatrul de marionete „Tân-

dărică”, unul dintre cele mai faimoase din lume, s-a nălat ieri între zidurile cetății noastre... A fost, pentru toți, o minunăție după-nmiază”; LE DAUPHINÉ LIBÉRE (Annecy): „Faimosul teatru bucureștean „Tândărică” a venit la Annecy pentru trei zile. El reprezintă o piesă de o mare poezie: *Anotimpurile minzului*. Avem din nou dovada reputației sale, de a fi unul dintre cele mai bune

teatre din lume... Spectacolul, pus în scenă de Irina Niculescu, abordează, cu mijloacele poeziei, secretele universului copilăriei, angajarea în greaua experiență a vieții... Trei mii opt sute de cereri de bilete au fost primite. Numai o mie șase sute au putut fi satisfăcute”.

Ioan Gârmecea

● ... la „Zilele culturii românești” în Cehoslovacia

19 octombrie 1979, București, pe personul Gării de Nord: nouăsprezece persoane — artiști, un regizor, tehnicieni —, ne îmbarcăm cu destinația Cehoslovacia.

Întâlnirea cu gazdele are loc în Slovacia, la Sturovo. De aici, cu autobuzul, pornim spre orașul Košice, la 350 de kilometri.

Unii dintre membrii eclipei de păpușari a Teatrului „Tândărică” sîntem pentru a treia oară în Cehoslovacia. Acum aducem spectacolele *Niniga* și *Aligru* de Nina Cassian, în regia Margaretei Niculescu, și *Don Quijote*, poem muzical inspirat de opera lui Cervantes, în regia lui Ștefan Lenkúsch. Participăm la „Zilele culturii românești” în Cehoslovacia.

Orașele Košice, Banská Bystrica, Brno, Hradec Kralove,

cu catedrale și arcade gotice, le străbatem, din păcate, în goană, fără a putea vizita locuri istorice, muzee sau a viziona vreun spectacol.

În sfîrșit, Praga. Am vizitat castelul Hradčany, ansamblul de catedrale, am admirat vitraliile și orga de la Sfîntul Vit, Loreta, podurile cu statui, ce se arcuiesc grațios peste Vltava. Zeci de schele înconjoară aceste monumente istorice; sînt curățate, consolidate și ajutate să înfrunte timpul și poluarea urbană.

Spectacolele noastre s-au desfășurat în săli primitoare, cu spectatori copii, generosi și, în același timp, exigenți critici. Au urmat întîlniri prietenești cu colegii păpușari din Brno; aici au venit, special pentru noi, și cei din Bratislava. Ne-am mai întîl-

nit cu cei din Hradec Kralove, artiști novatori curajoși. Apoi, cu cei din Praga. Reprezentantul Ministerului Culturii din țara prietenă ne-a adus elogii, apreciind arta noastră păpușărească, evidențiind deopotrivă regia, actorii și echipa tehnică, pentru concepția și execuția artistică. Am făcut un rodnic schimb de experiență, am discutat, amical, probleme de creație, am vorbit despre dificultățile repertoriului modern și despre posibilitatea de a înmulți întîlnirile profesionale.

Încântați de succesul obținut, ne-am întors acasă, propunîndu-ne ca, prin fantezia și originalitatea spectacolelor ce vor prinde viață, să asigurăm longevitatea succesei teatrului nostru.

Brîndușa Zaița-Silvestru

Teatrul de păpuși din Sibiu la Întîlnirea internațională a teatrelor pentru copii (Evora, Portugalia)

Evora — orașul-muzeu al Portugaliei, capitala regiunii Alta-Alentejo, a găzduit, între 21 și 28 octombrie, o întîlnire internațională a teatrelor pentru copii.

În ultimii ani, în activitatea Centrului Cultural din Evora s-a remarcat preocuparea pentru dezvoltarea tea-

trilor ce se adresează copiilor, pentru confruntarea diferitelor orientări din acest domeniu, pentru afirmarea unor formule artistice îndrăznețe. Am avut satisfacția de a asista la un schimb de idei la care au participat Catherine Dasté, animatoarea Teatrului „La pomme verte” din

Sartrouville, Rémy Hourcade (Franța), Gisèle Barret, din partea Universității din Montreal (Canada), dramaturgul Norberto Avila și alți cunoscuți artiști din Portugalia, precum Manuel Guerra, Luis Varela, Sergio Niza, Jean-Pierre Ryngaert, Domingos de Oliveira, Mário Barradas,